Rodna Gruda

Damjan Ahlin: V Sloveniji se zavem, kaj so korenine

Damjan Ahlin: Slovenia Brings Me Closer to my Roots

Objavljeno dne/Published on: 02.04.2015
Avtor članka/Article Author: Edita Žugelj; foto: E. Ž., osebni arhiv D. A.

Kot otrok slovenskih staršev je bil pesnik Damjan Ahlin leta 1973 rojen v argentinski prestolnici Buenos Aires, kjer živi še danes. Lani sta izšli kar dve njegovi pesniški zbirki, obe dvojezični, v slovenskem in španskem jeziku. Prvo, z naslovom Literarna kava, je izdal skupaj z Agostinom Mojico in Gregorjem Papežem, drugo, Besede dveh celin, pa samostojno. Damjan je zelo dejaven tudi v društvu Slovenski dom v Carapachayju, enem od številnih okrajev v Buenos Airesu.

Damjan Ahlin is a poet of Slovenian descent who lives in Buenos Aires, which is where he was born in 1973. Last year marked the publishing of two of his poem collections. Both of them are bilingual, written in the Slovenian and Spanish languages. Ahlin published the first collection entitled Literarna kava in collaboration with Agostino Mojico and Gregor Papež, while publishing his second collection Besede dveh celin independently. Ahlin is also engaged in the Slovenski dom Carapachay Association which operates in one of the many Buenos Aires districts.

Pisati je začel pri štirinajstih, v španskem jeziku. Kot se spominja, je do tega prišlo po naključju – v šoli naj bi napisal zgodbo, a mu ni šlo od rok, je pa nastala pesem, nad katero je bil učitelj navdušen. Potem je doma iskal smešne in zabavne rime za otroške pesmice, bolj resno pa se je pisanja lotil v začetku devetdesetih let prejšnjega stoletja. Njegovo prvo pesem v slovenščini so objavili v časniku Slovenec, po tem, ko je obiskal domovino. V Argentini je s svojo poezijo v španščini sodeloval pri številnih antologijah. Še vedno piše v obeh jezikih, pesmi Damjana Ahlina pa najpogosteje izražajo njegova čustva in pripovedujejo o odnosu med žensko in moškim, človekom in domovino ali zemljo, naravo, o odnosu do boga, preteklosti in prihodnosti, izražajo pesnikovo narodno zavest, njegove želje, sanje in veselje, včasih tudi neprijetna doživetja. »Ker imam argentinsko in slovensko državljanstvo, bi moral biti moj odnos do obeh držav enak, a ko stopim na slovenska tla, začutim, kaj so korenine. Teh v Argentini nimam. Ni besed, s katerimi bi lahko izrazil, kako se počutim v Sloveniji. Tudi ulice in ceste, po katerih stopam prvič, so mi znane in domače.«

Prvi obisk v Sloveniji

Prvič je prišel v Slovenijo, ko mu je bilo 18 let, septembra 1991. Bil je prva generacija slovenskih maturantov iz Argentine, ki od takrat redno obiskujejo Slovenijo. Spomni se Ljubljane v barikadah, negotovosti med ljudmi, vidnih posledic kratke vojne, a zanj je bilo, kot da je prišel v sanjsko deželo, raj na zemlji. Takoj se je čutil kot neločljiv košček te dežele. »Že pred mojim prihodom v domovino prednikov smo Slovenci v Argentini z mirnimi protesti dosegli, da je kot ena prvih južnoameriških držav priznala samostojnost Slovenije,« pripoveduje Damjan med najinim pogovorom v Ljubljani, po koncu slovenske turneje Folklorne skupine Maribor, v kateri plešeta z ženo Marjano Pirc. »Kar nekaj fantov se nas je takrat prijavilo za prostovoljce, če bi nas v Sloveniji potrebovali,« pravi Damjan. Za svojo močno ljubezen do domovine se ima zahvaliti svojim staršem in starim staršem, ki jih je po II. svetovni vojni sprejela Argentina. »Iz Slovenije niso odšli, da bi pozabili nanjo, ravno nasprotno – verjeli so, da se bodo kmalu vrnili domov. A jim ni bilo dano.«

Če ne veš, zakaj si na svetu, boš težko sam pisal zgodovino

Po materini strani je Primorec; ded in babica sta se poročila v enem od povojnih taborišč v Italiji, mama je bila rojena na ladji na poti v Argentino. Ded Dolenjec, očetov oče, pa je pred grožnjo s smrtjo pobegnil v Avstrijo ter naprej v Argentino, ko je bil Damjanov oče star tri leta. Žena, ki so jo zaprli namesto njega, in sin sta se mu lahko pridružila čez več kot desetletje. »Na začetku je bilo zelo težko, bili so brez vsega, jezika niso znali, zato so se Slovenci združevali in si pomagali. V taki skupnosti sta se spoznala tudi moja mati in oče.«

Dan izseljencev – največji praznik

O vseh teh travmatičnih izkušnjah so se v Damjanovi družini odkrito pogovarjali. Sam te zgodovine ne čuti kot breme: »To se je pač zgodilo, žal se ne da popraviti, je pa pomembno razumeti, saj le tako lahko živiš naprej,« pravi Damjan. »Če ne veš, zakaj si na svetu ali kako si prišel na ta svet, boš bolj težko tudi sam pisal zgodovino.«

Doma so vedno govorili slovensko. Ko je začel hoditi v osnovno šolo, ni znal po špansko niti pozdraviti, zato je imel že v prvem razredu težave. Šele otroci druge in tretje generacije so se začeli družiti z vrstniki drugih narodnosti, v njegovem otroštvu pa to ni bil običaj. Tudi mešanih zakonov je danes več in v takih družinah običajno spoštujejo obe kulturi. »V Argentini, še posebej v Buenos Airesu, nas je večina priseljencev evropskih narodov, zato je naš največji praznik 12. oktobra, dan izseljencev. Takrat se zberemo predstavniki vseh narodov, ki ohranjamo svoje šege in navade, in včasih program traja ves dan, toliko nas je.« Damjan ima še brata Tomaža ter sestri Ingrid in Ljudmilo in vsi so že bili v Sloveniji, mama Veronika pa še ne.

Prevajanje in delo v slovenski skupnosti

Pred približno desetimi leti je začel tudi prevajati. Hotel se je udeležiti seminarja na lektoratu za slovenščino na Filozofski fakulteti Univerze v Buenos Airesu, pa so ga zaradi odličnega znanja jezika že po testiranju povabili k prevajanju. Tako se je pridružil skupini prostovoljcev, ki so prevajali dela sodobnih slovenskih pesnikov in pisateljev v španščino (Erika Vouk, Andrej Blatnik, Aleš Šteger, Drago Jančar, Simon Gregorčič ...) in s tem se ukvarja še danes.

Poleg službe njegove dni zapolnjuje še delo v Slovenskem domu v Carapachayju, kjer je odbornik za kulturo (pred tem je za to skrbel v krovni slovenski organizaciji), ter vaje in nastopi s FS Maribor, ki je praznovala 20-letnico obstoja. Tudi Damjanova žena Marjana je povsem predana kulturi, bila je ena od ustanoviteljev folklorne skupine, že dolgo dela tudi na slovenski radijski postaji Okence v Slovenijo – vse to ob svoji službi, seveda. Kot pravi Damjan, je pri Slovencih v Argentini nekaj običajnega, da del svojega časa pa tudi materialnih sredstev namenjajo slovenski skupnosti. Dela bo zdaj še malo več kot običajno, saj bodo v prvem tednu maja praznovali že 55-letnico društva v Carapachayju.

